

NURKKAKUNTA

*Härmälän uuden kirkkoherran Antero Eskolinin
haastattelu sivulla 4
Kenen kotiseutu? Valtakunnalliset
kotiseutupäivät Tampereelle s. 6
Lentokonetehtas aloitti, Kalmar jatkaa s. 10*

Monta kertaa on nimikyltti vaihtunut vanhan Valtion Lentokonetehtaan päädystä siitä kun lentokonetehtas lopetti toimintansa. Nykyään rakennuksissa toimii kansainvälinen suuryritys Kalmar Industries Oy Ab.

HÄRMÄLÄ-SEURA RY

Johtokunta 2003

Puheenjohtaja

Lasse Kristeri
Lepolantie 53
33900 Tampere
puh. 2653 165

Varapuheenjohtaja

Pirkko Paulajärvi
Koivukuja 12
33900 Tampere
2650 327, 050 359 1379

Sihteeri

Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
2653 042, 040 507 6404

Varainhoitaja

Raija Saramäki
Ojalankyläntie 12
33610 Tampere
3620 010, 050 410 5094

Jäsenet:

Timo Aho
Jaakontie 4 as 8,
33950 Pirkkala
2652 888

Alpo Friman
Härmälänkatu 30 A
33900 Tampere
2652 562

Aarno Ivendorff
Härmälänkatu 25 A4
33900 Tampere
2653 798

Markku Urhonen
Koelentäjänkatu 23
33900 Tampere
2656 236, 0500 721 316

KOKOUSKUTSU

Härmälä-Seura ry

Sääntömääräinen syyskokous pidetään
Kuuselan palvelutalossa, Nuolialantie 46 Tampere
Tiistaina 18.11.2003 klo 19.00.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset syyskokouksen asiat.
Kokouksen alussa kahvitarjoilu,
Härmälän Pelimannit viihdyttävät.

Lisäksi kotiseutuaiheinen esitelmä

Tervetuloa! Härmälä-Seura ry
johtokunta

Altti Heinonen
Sarankatu 14,
33900 Tampere
2652 243, 040 573 9263

Varajäsenet

Markku Palttala
Eskonp.1 F,
33950 Pirkkala
3682 482, 2650 952

Eeva Erola
Metsolankatu 34
33900 Tampere
2656 682, 0400 422 521

Seuran pankkitilin numero:
Nordea 215418-3988

* * * * *

Liittyminen Härmälä- Seuran jäseneksi

Härmälä-Seuran jäseneksi voi
liittyä joko sähköpostiosoitteessa:
harmalas@saunalahti.fi
tai soittamalla johtokunnan jäse-
nille.
Härmälä-Seuran verkkosivujen
osoite on:
www.saunalahti.fi/~harmalas
Johtokunnan jäseniltä saa myös
muuta tietoa yhdistyksen toimin-
nasta.

NURKKAKUNTA

Nurkkakunta on Härmälä-
Seuran toimittama kotiseutu-
julkaisu.
Lehti ilmestyy kaksi kertaa
vuodessa marras- ja touko-
kuussa.

Päätoimittaja:

Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
2653 042, 040 507 6404
risto.holopainen@kolumbus.fi

Toimitusryhmä:

Lasse Kristeri
Markku Palttala
Pirkko Paulajärvi
Markku Urhonen

Paino:

Domus-Offset Oy
Teiskontie 9
33500 Tampere
puh. 3141 1000
domusoffset@domusoffset.fi

Jakelu:

4 850 kpl
Hatanpään, Rantaperkiön,
Härmälän ja Sarankulman
kaupunginosien alueille.

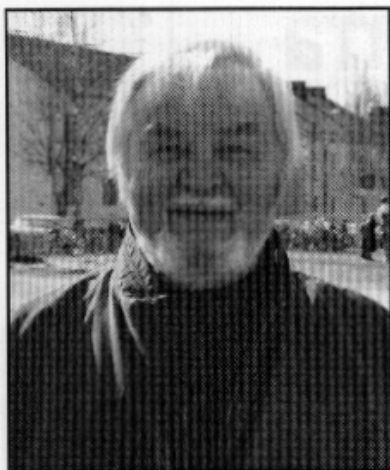
Taitto:

Risto Holopainen

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu	420 euroa
1/2 "	220 e
1/4 "	120 e
1/8 "	70 e

ISSN 1458-4980

Lasse Kristeri
Härmälä-Seuran
puheenjohtaja

PÄÄTÖKSENTEKO TAMPEREELLA HIDASTUNUT

■ Aamulehdessä oli äskettäin laajahko artikkeli tampere-
laisesta päätöksenteosta. Kaupunginjohtajan mielestä päät-
öksenteko Tampereen valtuustossa on hidastunut; valtuus-
ton puheenjohtaja ja valtuustoryhmien johtajat myöntävät
väitteen osittain. Syistä, miksi näin on käynyt, ei kuiten-
kaan olla samaa mieltä. Ottamatta kantaa siihen onko hi-
dastuminen ylimalkaan haitallista, tai puuttumatta esitet-
tyihin syihin enemmän, otan tässä esille asian joka on
mukana kaikkien haastateltujen lausunnoissa: kuntalais-
mielipiteen.

Kaupunginjohtaja sanoo, että kansalaisyhteisö ei vält-
tämättä pysy vauhdissa mukana. Tampereella kun päätök-
senteon vauhdista on aina yritetty pitää huolta, eikä peri-
aatteelliseen keskusteluun ole uhrattu paljon aikaa. Val-
tuuston puheenjohtajan mielestä kuntalaisten vaikutus-
mahdollisuuksien ja osallistumisen lisääntyminen vie ai-
kaa käytännön syistä. Lainsäädäntö on tiukentunut: lukui-
sat selvitykset, kuulemiset ja tutkimukset hidastavat päät-
öksentekoa, asukkaiden kuuleminen on hänestä
sinänsä positiivinen asia.

Totta onkin, että yksityisiä kuntalaisia ja kansalaisjär-
jestöjä on entistä enemmän kuultava päätöksiä valmistel-
taessa, mikä aina jossakin määrin hiljentää vauhtia. Suu-
rempi hidastava vaikutus kuitenkin on sillä, että virkamie-
histö ei vielä ole oppinut ottamaan saamaansa palautetta
riittävän vakavasti. Tästä aiheutuu valituksia, jotka suun-
nitelmiin tehtävin ehkä hyvinkin pienin muutoksina olisi
voitu välttää. Kotiseutuyhdistykset ja muut kansalaisjär-
jestöt tulisi mieltää oman alueensa tai asiansa tuntijoiksi,
eikä niiden merkitystä tule aliarvioida, vaan päin vastoin
käyttää niitä "lähidemokratian" välineinä. Vastuunsa tun-
tevat kansalaisjärjestöt pyrkivät toimimaan oman
alueensa kehittämiseksi, ei vain jonkin asian vastustami-
seksi, niin kuin usein ajatellaan. Päätösvallan ottamiseen-
kaan ei pyritä.

Valitettavasti on todettava, että aina on henkilöitä, ehkä
myös kansalaisliikkeitä, joiden päätarkoitus onkin vain
asioitten jumittuminen. Tämä on niitä hyvään asiaan liit-
tyviä kielteisiä lieveilmiöitä, joiden kanssa päättäjien on
opittava elämään.

Turvallisuudesta

Tampereella on viime aikoina tapahtunut useita asun-
turmurtoja, eikä niiltä olla välttytty Härmälässäkään. Teko-

tapa usein osoittaa, että asukkaiden liikkeitä on pitemmän
aikaa seurattu ja näin on osattu valita "oikea" hetki teon
onnistumista ajatellen. Epämiellyttävältä tuntuu jo ajatus-
kin joutua tällaisen tarkkailun kohteeksi. Monessa tapauk-
sessa murto on tehty keskellä päivää asukkaiden työssä ol-
lessa.

Hälytyslaitteiden hankkiminen tulee kalliiksi, mutta jo-
tain ehkä saavutettaisiin siltäkin, jos ainakin pitemmälle
matkalle lähdettäessä pyydetäisiin naapureita tarkkaile-
maan epätavallista liikkumista asunnon läheisyydessä.

Automurtojakin Härmälässä on lähipoliisi Petri Joki-
sen mukaan tehty ainakin Perkiönkadun länsipään park-
kialueilla ja entisen Valmetin tehtaan viereisellä asunto-
alueella. Alkää jättäkö autoihin arvokasta!

Liikenteestä

Liikenne on kestoaihe, josta olen kirjoittanut lähes jo-
kaisessa lehdessämme tällä palstalla. Tällä kertaa huolenai-
heena on huoleton ja vastuuntunnoton ajelu Härmälänka-
dulla ja Perkiönkadulla ja näiden poikkikaduilla. Ristey-
skolareita on sattunut tänä vuonna useita, tosin henkilöva-
hingoilta on välttytty. Alueella olevan nopeusrajoituksen
mukainen vauhti 40 km tunnissa on näissä risteyksissä lii-
kaa!

Poliisia on työllistännyt myös täysin järjenvastainen aje-
lu Härmälän uimarannalta Hatanpään koululle, ja siihen liit-
tyneet vahingonteot koulualueella. Asialla on valitettavasti
ollut lähistöllä asuvia nuoria.

Ohikulkutien muuttaminen moottoritieksi on vihdoin
saatu käyntiin. Rahoitus on selvä kuitenkin vain Pitkänie-
men alueelle ja Kalkkuun, eikä Härmälän kohdalle suunni-
teltuja meluseiniä tule ainakaan 5 -6 vuoteen. Yritämme
edelleen saada penkereen kohdalle tilapäiset melukaiteet.

Härmälän sauna yhteisöjen käyttöön?

Härmälän saunan saaminen härmäläisten järjestöjen ja
muiden yhteisöjen nuoriso- ja vapaa-ajankäyttöön on ollut
ajottaisena puheenaiheena toistakymmentä vuotta. Asia on
taas vireillä ja saattaisi edetäkin, jos vain saamme paikalli-
set yhteisöt kiinnostumaan asiasta.

Ilman täältä lähtevää voimakasta impulssia, kaupunki
ei omatoimisesti lähde viemään asiaa eteenpäin.

LASSE KRISTERI

Härmälän uusi kirkkoherra

Harrastaa laulua ja hyväksyy naispappeuden

Kirkkoherra Antero Eskolin sanoo, että ei odottamalla kutsua vaan menemällä ja tekemällä yhteistyötä eri tahojen kanssa voi tavoittaa myös niitä seurakunnan jäseniä jotka eivät aktiivisesti osallistu seurakuntaelämään.

Härmälän kirkon seurakuntatiloissa on käynnissä remontti. Niin kuin remontin tekoon kuuluu se on aika-aulustaan hieman myöhässä. Kirkkoherran virkaanasettamisjuhlan järjestelytkin tuntuivat kärsivän epäjärjestyksestä. Pyhänä tulee piispa ja paljon muita arvovieraita, kaikki pitäisi olla viimeisen päälle ja nyt on jo perjantai.

Kirkkoherraa ei kuulu kirkon ovelle sovituna aikana ja minut neuvotaan sakastiin, siellä mies istuu puhelimesta ja näppäilee samalla pientä kommunikaattoria. Ainakin maalliset yhteydet tuntuvat olevan kunnossa. Hän pyytää anteeksi viivästymistään ja esittelee itsensä: Antero Eskolin.

Antero Eskolin on toiminut Härmälän seurakunnan kirkkoherrana jo kesäkuun alusta saakka, mutta virallinen asettaminen virkaan tapahtui 28 syyskuuta. Kirkkoherran työ on hänelle tuttua jo 13 vuoden ajalta, viimeksi Perniöstä.

Kaikille seurakuntalaisille ja vielä vähemmän kirkkoon kuulumattomille kirkkoherran tehtäväkuva ei ole kovinkaan kristallisoitunut. Eskolin selittää tehtävää niin, että kirkkoherra on se viimekäden vastaaja kaikesta seurakunnassa tapahtuvasta. Hän ottaa esimerkin seurakunnan rippileiriltä, jos siellä joku nuori hukkuu, niin ensinnä kysytään valvonnasta nuoriso-ohjaajalta, seuraavaksi leirin papilta ja viimeksi vastaa kirkkoherra. Hän vastaa myös seurakunnan tiloissa järjestettävistä tilaisuuksista. Eskolinin mukaan ei ongelma että iskelmälaulaja esiintyy kirkossa, ratkaisevaa on se mitä hän esittää.

Kirkkoherra on seurakunnan johtaja hyvin monessa roolissa, hallinnollinen linkki tuomiokapituliin ja seurakuntayhtymään, työyhteisön esimies eikä vähäisimpänä seurakunnan hengellinen johtaja. Kysymyksen, että onko kirkossa sitten erityisen huonoja johtajia kun lehtiotsikoissa noste-

Kirkkoherra on seurakunnan johtaja hyvin monessa roolissa, hallinnollinen linkki tuomiokapituliin ja seurakuntayhtymään, työyhteisön esimies eikä vähäisimpänä seurakunnan hengellinen johtaja.

taan aika ajoitin esiin erityisesti kirkon piirissä tapahtuvia työpaikkakiusaamisia, Eskolin vastaa että hän uskoo kaikissa työyhteisöissä olevan saman tapaisia ongelmia, mutta että kirkossa asiat näkyvät helpommin.

- Kirkon piirissä työskenteleviltä odotetaan, enemmän kuin muilta, nuhteettomuutta ja esimerkillisyyttä. Jos jonkun firman toimitusjohtaja kärehtää rattijuoppoudesta tai jonkun seurakunnan kirkkoherra, niin ei ole vaikea arvata kumpi on iltpäivälehtien lööpeissä. Ihan samanlaisia ihmisiä me kuitenkin olemme kuin muutkin.

Eskolinin ajatukset hyppeävät tulevaan sunnuntaihin.

- Piispa tulee kysymään minulta asettaessaan minut kirkkoherran virkaan mm. että tahdotko elää niin että elämäsi on esikuvana seurakunnalle? Se on vakava kysymys, johon vastaan poikkeuksetta että tahdon. Se on tahdon ratkaisu aivan samoin kuin avioliittoon vihittäessä.

Naispappuus

Antero Eskolinilla on selkeä kanta paljon eripuraa kirkon piirissä aiheuttaneeseen naispappeuskysymykseen.

- Kirkko on ratkaisunsa tehnyt ja sen mukaan nainen voi toimia pappina. Siksi on hyvin kyseenalaista järjestää seurakunnassa tilaisuuksia, joissa jyrkästi tuomitaan naispappuus. Se on maan kaivamista seurakunnan alta.

Eskolin kertoo olevansa alkuperäiseltä koulutukseltaan raamatun tutkija ja myöntää että raamatun ajan historiallinen tosiasia oli, että naisella ei ollut mahdollisuutta toimia todistajana missään asiassa, hänellä ei ollut mahdollisuutta toimia apostolina. Hän ottaa esimerkin naisten asemasta raamatun kertomuksen ruokkimisihmeestä, jossa Jeesus ruokki viisituhatta miestä ja lisäksi "runsaan joukon" naisia ja lapsia.

- Tämän päivän maailmassa nainen voi yhtä uskottavasti todistaa kuin mieskin.

Naispappeuden hyväksymistä, vaikka se toteutettiinkin vasta pitkän byrokraattisen

jahkailun jälkeen, Eskolin pitää esimerkkinä kirkon uudistumispyrkimyksestä.

Uran valinta

Eskolin kertoo olevansa lähtöisin hyvin tavallisesta kodista. Kiinnostus uskonnon asioidin on enemmän peruja äidin kuin isän puolelta. Äiti oli helluntailaisesta kodista ja ollut jo 12 vuotiaana kasteella. Opiskeluaikana äidin kristillinen vakaumus oli haalistunut, mutta omien lapsien syntymän jälkeen hän koki hengellisen herätyksen, joka toi hänet kirkon piiriin ja aktiiviseksi seurakuntalaiseksi.

- Isä taas on perinteinen kirkkokristitty, hän käy kaksi kertaa vuodessa kirkossa, pitkäperjantaina ja joulupäivänä. Jopa niin että kun minulla pappina ensimmäinen avioliittoon vihkiminen oli oman sisaren vihkiminen helluntaina, niin isä jahkaili että kun hän on juuri pitkäperjantaina käynyt ja jos nyt taas käy niin sitten ei jouluna pääse joulu-kirkkoon, kun kiintiö on jo täynnä. Lohduttukseksi hänelle kerrottiin että yli kiintiönkin kirkossa saa käydä.

Pappisuran valinta ei kuitenkaan ollut aivan selvä, vaan Eskolin kertoo hakeneensa oikeustieteelliseen tiedekuntaan parikin kertaa ennen kuin noudatti äidin toivomusta teologisesta tiedekunnasta. Hän kertoo myös enteestä, kun hän oli ollut helluntailaisen isoisänsä sylissä kolmivuotiaana, niin isoisä oli sanonut yllättäen että tästä pojasta tulee pap-

pi. Hänelle asia kerrottiin vasta siinä vaiheessa kun hän oli jo opiskelemassa papiksi.

Pappisuran aikanakin on ollut muutamia kiusauksia vaihtaa ammattia. Ehkä voimakain on ollut musiikki ja ennen kaikkea laulu, jota hän sanoo aina harrastaneensa. Eskolin pohti että jos hän olisi vähän aikaisemmin päättänyt tosissaan ruveta opiskelemaan laulua niin voi olla että hän tekisi sitä nyt työkseen. Pappisuran alkupuolella hän kertoo olleensa Taru Valjakan oppilaana vuoden verran ja edistyneensä aivan hyvin. Jostain syystä vakava laulun opiskelu kuitenkin jäi ja nyt hän sanoo olevansa aivan tyytyväinen siihen että saa työssään laulaa eikä laulun opiskelu ole mennyt ollenkaan hukkaan.

Tyytyväinen hän sanoo olevansa myös siihen että hän raamatun tutkijana perehtyi tavallista tarkemmin raamattuun ja sen selitysooppiin, se antaa hänen mukaansa erittäin hyvän pohjan seurakuntapapin ja kirkkoheran työhön. Jatko-opintoja hänellä on myös yleisestä käytännöllisestä teologiasta niin, että lisensiaattitason opiskelut ovat jo takana ja vain väitöskirja puuttuu teologian tohtorin tutkinnosta. Väitöskirjakin on jo tekeillä ja Kirkon tutkimuskeskuksen apuraha odotamassa, mutta Eskolin arvelee uuden viran tuovan muassaan ainakin alkuun niin paljon uutta että aikataulu venyy.

Kysymykseen siitä miten hän aikoo tutustua uuteen seurakuntaansa Eskolin vas-

taa, että jo sen muutaman kuukauden aikana, jonka hän virkaansa hoitanut, hän on tavannut runsaasti seurakunnan ihmisiä.

- Ei vain odottamalla kutsua vaan menemällä ja tekemällä yhteistyötä eri tahojen kanssa voi tavoittaa myös niitä seurakunnan jäseniä jotka eivät aktiivisesti osallistu seurakuntaelämään. Se on peruslähtökohta.

Kirkollinen viitsi

Kirkkoon liittyvä viitsi on Eskolinin mukaan todella paljon. Tässä yksi jota kirkkoherrakin pitää aika hyvänä ja ehkä myös opettavaisena.

Kirkkoherra piti kovin pitkiä saarnoja ja ihmiset alkoivat kyllästyä ja kiukustua. Asian tultua kirkkoherran korviin, hän pahoitti mieltään. Kerran jumalanpalveluksen jälkeen hän valitti asiasta vaimolleen ja sanoi että kyllä hän sen vielä ymmärtää että ihmiset hänen saarnatessaan vilkuilevat kelloa, mutta sitä hän ei kestä he nostavat sen korvalleen ja kuuntelevat onko se pysähtynyt.

PISTO HOLOPAINEN

**LEIJONA
VAIHTOAUTOT**

**Mikä parasta,
tämä kaikki
on totta!**

**Tarkastettuun Leijona
Vaihtautoon voit
aina luottaa!**

- Takuu 12 kk ilman omavastuuta
- Autotohtorin tarkistama
- Vaihto-oikeus 14 vrk/1000 km
- Leijona-laatustandardin mukaan kunnostettu
- Peugeot Assistance -palvelu 12 kk kellon ympäri
- Kilpailukykyinen rahoitus

Vaadi siis autokauppiaaltsi enemmän!

Hatanpään valtatie 44
Puh. uudet 010 348 4400,
käytetyt 010 348 4300

www.automaa.fi

**TAMPEREEN
KAUPUNGIN
LIIKENNELAITOS**

www.tampere.fi/tkl

**Liikennelaitos palvelee
myös internetissä!**

- **Luo omat aikataulut**
Hakupalvelu kertoo, mitkä linja-autot pysähtyvät sinun pysäkilläsi ja milloin.
- **Löydä se oikea linja**
Reittiopas kertoo, millä linjalla pääset kätevimmin töistä kotiin tai harrastuksiin.

Internetistä löydät myös

- aikataulut
- linjakartat
- ajankohtaiset tiedotteet esim. yllättävistä reittimuutoksista.

Neuvonta:
Aleksis Kiven katu 18
avoinna ma-pe 8-18, la 8-15
-aikataulu- ja reittitiedustelut, matkaliput, löytötavarat
Henk.koht. puhelinneuvonta
0100-0506 (0,66 e + pvm) ma-pe 8-20, la 8-15, su 11-18

KENEN KOTISEUTU ?

Valtakunnalliset kotiseutupäivät Tampereella

Vuosittaiset valtakunnalliset kotiseutupäivät, järjestyksessään jo 55. pidettiin Tampereella 30.7 - 3.8 helteisessä säässä.

Virallisesti ilmoittautuneita osallistujia päivillä oli kuutisen sataa. Päivien yhteydessä pidettiin Kotiseutuliiton vuosikokous, johon osallistui n. 420 henkilöä edustaen 158:aa jäsenyhteisöä eri puolilta maata.

Päivien haastavaa ja ajankohtaista teemaa Kenen kotiseutu? käsiteltiin monipuolisesti paitsi kaksipäiväisen seminaarin alustuksissa ja keskusteluissa myös erillisissä keskustelukammareissa. Viihdepuoltakaan ei ollut unohdettu: päivien aikana oli tapahtumia niin ulkosalla Keskustorilla, Vanhan Kirjaston puistolavalla ja Viikinsaareissa kuin sisätiloissa Pakkahuoneella ym. Lauantaina tehtiin retkiä eri puolille Tamperetta ja Pirkanmaata. Järjestäjien arvion mukaan tilaisuuksien osanottajamäärä oli yhteensä 17 000.

Kotiseutupäivien aikana tarkasteltiin kotiseututyötä erityisesti siltä kannalta kuinka kotiseututyö saadaan vastaamaan nykypäivän vaatimuksia. Kotiseutuyhdistyksille on annettu mm. lainsäädäntöä uudistamalla entistä parempi mahdollisuus vaikuttaa alueensa kehittämiseen. Päivillä esiteltiin Kotiseutuliiton uusi toimintastrategia, jossa uudistukset on otettu huomioon. Samoja periaatteita voidaan soveltaa paikalliseen kotiseututyöhön.

Varsinkin keskiviikkona ja torstaina pidetyt seminaarit olivat kiinnostavia ja ajatuksia herättäviä. Päivien teeman mukaiset seminaarien aiheet: Kenen kotiseutu?, Kotiseutukasvatus, Kotiseutusymboliikka sekä Yhteiskuntasuunnittelu, kestävä kehitys ja kotiseututyö antoivat alustajille mahdollisuuden käsitellä aihetta todella monipuolisesti. Kun osanottajilla myös oli tilaisuus keskusteluun ja kysymysten tekoon, saimme aimo annoksen tietoa ja vinkkejä kotiseututyötä

Uutuutena Tampereen kotiseutupäivillä oli perjantainen "meidän päivä", jolloin mm. parisenkymmentä tamperelaista yhdistystä esittelivät itseään ja toimintaansa; Härmälä-Seuramuiden mukana. Kuvassa Aarno Ivendorff ja Ailti Heinonen kertovat kiinnostavia asioita Härmälä-Seurasta ja sen toiminnasta.

varten kukin omalla paikkakunnallamme ja kaupunginosassamme.

Järjestäjät olivat onnistuneet saamaan alustajiksi tunnettuja henkilöitä, joita kuunneltiin ja joilla oli annettavaa. Käsite kotiseutu sai muotoja, joita ei tule ehkä ajatteleeksikaan. Seuraavassa joitakin poimintoja alustuksista.

Kenen kotiseutu?

Kysymykseen: Kenen kotiseutu? Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa **Leo** vastasi tarkastelemalla aihetta ortodoksisen kirkon näkökulmasta.

Arkkipiispan mielestä kotiseutu on kaikkien asukkaidensa elinpiiri. Näin ollen ei esimerkiksi maahanmuuttajien tulisi ghettoitua omaksi mikrokulttuurikseen, vaan osallistua täysipainoisesti paikallisen kulttuurin rakentamiseen. Tämä vähentäisi pelkoja ja ennakkoluuloja, "mutta edellyttää, että osaamme suhtautua oikein uuteen lähimmäiseemme".

Kaikkien tuntema, eläkkeellä oleva YLE:n toimittaja **Erkki Toivanen** puolestaan sanoi mm:

- "Neljäkymmentä kotimaan rajojen ulkopuolella vietettyä vuotta ovat pakottaneet minut pohtimaan suhdetta kansalliseen identiteettiini ja tarkastelemaan sitä eri näkökulmilta. Tiedän ja tunnen että sillä on koti ja juuret täällä kotimaassa, lapsuuden maiseissa. Mutta vuosien kuluessa identiteettiini on laajentunut, saanut uusia ulottuvuuksia ja lujittunut".

Toivanen asuu pääosan ajastaan kotonaan Lontoossa, mikäli ei matkustele muualla Euroopassa, jonka hän yhtä hyvin kokee kotipaikakseen. Osan vuodesta hän viettää Trinidadissa Keski-Amerikassa, kotipaikka hänelle sekin! Kotiseututyöhön Toivanen kertoi osallistuvansa oman kaupunginosaseuransa piirissä Lontoossa.

- "Paikallistasolla kotiseututyö on nyt muotia kaikkialla Euroopassa, niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Lontoossa jokaisella kaupunginosalla on oma seuransa. Kiinnostus on lähtöisin asukkaista itsestään. He haluavat olla aktiivisesti mukana vaikuttamassa oman kotiseutunsa henkiseen ja aineelliseen hyvinvointiin. Se ei ole nurkkakuntaisuutta, vaan realismia. Vain henkises-

Tampereen kaupungin kulttuuritoimessa työskentelevä Ulla Majamaa oli Kotiseutupäivien pääkordinaattorina yksi päivien onnistumisesta vastanneista.

ti hyvinvoiva paikkakunta voi menestyä taloudellisesti."

Tampere-talon toimitusjohtaja, entinen kaupunginjohtaja ja ministeri **Kaarina Suonio** tarkasteli asiaa lähinnä maahanmuuttajien, mutta myös maassamuuttajien kannal-

ta tehden lisäkysymyksiä ja etsien niihin vastauksia:

- "Voiko kotiseudun omistaa? Syntyvä oikeus kotiseutuun vasta tiettyjen kriteerien täyttyminen jälkeen? Jääkö muukalainen aina muukalaiseksi? Kuka määrittelee kotiseutuun kuulumisen - määritteleekö sen ns. kantaväestön edustaja vai tuorempi tulokas itse?"

Kotiseutusymboliikkaa

Kysymyksiin mistä tunnistan kotiseudun, kuinka kotiseutua kuvataan, osaammeko lukea kotiseutua - onko se kiinni ajassa ja missä vai jossain muussa vastasivat oman näkemyksensä mukaisesti mm. tamperelaiset toimittaja **Maila-Katriina Tuominen** ja kirjailija **Jaakko Syrjä**.

Meidän päivä

Uutuutena Tampereella oli perjantainen "meidän päivä", jolloin mm. parisenkymmentä tamperelaista yhdistystä esittelivät itseään ja toimintaansa; Härmälä-Seura muiden mukana. Päivä oli tarkoitettu kaikille ja esitysten aiheina olivat mm. "Mitä on kotiseututyökaupungissa" sekä "Maahanmuuttajat ja vähemmistöt."

Palaute järjestäjille

Taphtumiin ja seminaareihin osallistuneena

voin todeta, että päivät olivat onnistuneet. Kaupungin kulttuuritoimi, päivien pääsihteeri **Lassi Saressalo** ja muu järjestelyväki ovat saaneet runsaasti myönteistä palautetta. Onnistuneilla päivillä on suuri merkitys päivien järjestämisestä vastuussa olleille, sanoo kordinaattori **Ulla Majamaa**.

- "Olemme saaneet näyttää osaamisemme, voineet kertoa toimistamme ja toimintavoistamme kotiseututyössä. Olemme toisaalta voineet tutustua muualta tulleisiin kotiseututyötä tekeviin viranomaisiin ja asianharrastajiin ja heidän toimintatapoihinsa. Kun tunnetaan samojen asioiden parissa työskenteleviä, on helppo pitää yhteyttä ja oppia myös uusia, muualla hyväksi havaittuja toimintatapoja."

LASSE KRISTERI

Avoinna: ma - to 16 - 01
pe - la 12 - 03
su 12 - 01

karaoke pe - la

asiakkaille ilmainen biljardi,
maukkaat pizzat
Players Housen asiakaskunta on laaja
sovit varmasti sekaan,
myös kaikenlaiset juhlat järjestyvät
Nuolialant. 48, Härmälä
puh. 265 1201

Tervetuloa
uudistuneeseen
K-market Härmälään!

PALVELEMME:
ma-pe 8-21, la 8-18
su 12-21

K MARKET

HÄRMÄLÄ

Nuolialantie 40, 33900 TAMPERE
p. 03-265 4700

“Historian hipaisuja” Härmälän päiväkodissa

Härmälän nykyinen päiväkoti on toiminut 20 vuotta, juhlaa vietettiin 1.10.2003. Monipuolinen ohjelma ja päiväkodin 20-vuotista toimintaa esittelevä pieni näyttely oli koottu antamaan tuo päiväkodin johtaja Sirpa Mäkelän tervetuloitotuksessaan mainitsema hipaisu. Esiintyvät taiteilijat olivat nykyisiä ja entisiä Härmälän päiväkotilaisia.

Niin kuin hyvissä juhlissa aina, ensin oli tervetuliaispuhe kutsuvieraille ja muille paikalla olijoille ja sen jälkeen päästiin itse asiaan. Ensimmäisinä jännittämisensä saivat purkaa päiväkodin eri “vuo-

sikursseilta” koottu soitin- ja tanssyhtye. Jännittäminen oli turhaa, paljon harjoiteltu ja hyvin ohjattu esitys onnistui vallan mainiosti.

Seuraavaksi juuri tänä syksynä päiväkodin eskarista oikeaan kouluun siirtynyt **Hely Suhonen** esitti tanssinäytöksen, johon hän itse oli suunnitellut myös koreografian. Saman ikäinen **Tuuli Hartikainen** soitti kaksi sävellystä ja sovitusta sellolle.

Vähän varttuneempaa, kuitenkin vielä “ala-asteikäistä” päiväkotipolvea edustivat **Meri-Maija** ja **Liisa Näykki**, jotka Sorin sirkuslaisina temppuivat yksipyöräisillään niin, että henkeä salpasi. Kauttaaltaan tasokkaan ohjelmaosuuden päätti Normaalkoulun lukion Liekki-ryhmä esittämällä Sateenkaaren tuolla puolen ja Yesterdayn.

Tervehdyksessään päiväkodin ensimmäinen johtaja **Anna-Maija Huhtamo** kertoi muisteluaan alkuvuosilta unohtamatta myöskään sitä merkitystä, mikä työyhteisön hyvällä yhteishengellä on. Kaupungin onnittelet ja kiitokset esitti kasvatustoiminnan

ohjaaja **Leena Lehtonen** sekä sanoin että sävelin.

Tervehdyksen juhlaan toivat myös kirkkoherra **Antero Eskolin** ja rehtori **Markku Palttala**, jotka molemmat painottivat alkukasvatuksen ja -opetuksen suurta vaikutusta lapsen ja nuoren tulevalle kehitykselle.

Allekirjoittaneella oli ilo tuoda tilaisuuteen **Härmälä-Seuran** terveisinä kolme seuran julkaisemaa, paikkakunnan historiaa ja elämää valottavaa kirjaa käytettäväksi kotituseutukasvatuksen välineinä. Rovasti **Sakari Suutala** muisteli myös “historiallisia hetkiä”: kun vuoden 1994 piispantarkastuksessa kysyttiin miksiöhän piispa käy päiväkodissakin, eräs pikkumies vastasi: “Piispa saa täältä uusia kavereita”.

Päiväkodin toimintaa on esitelty laajasti viime syksynä ilmestyneessä lehtemme numerossa.

LASSE KRISTERI

HYVÄT KAUPAT HETKESSÄ - myös sunnuntaisin!

Vaikka Hatanpäältä puuttuu pankkiautomaatti niin ei hätää:

S-Tililtäsi voit nostaa ja tallettaa rahaa aina kauppan aukioloaikana.

Bonusta jopa

5%

Sale

Hatanpään puistokuja 23, p. 3138 2600

**ark 9-21
la 9-18
su 12-21**

PIRKANMAA

Turvallinen VVO-koti

ENSI KEVÄÄNÄ UUTEEN KOTIIN PYHÄJÄRVEN ETELÄRANTAAN

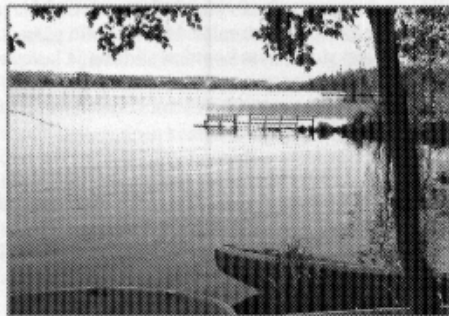
VVO Rakennuttaja Oy toteuttaa ainutlaatuiselle paikalle, Pyhäjärven Etelärantaan, kaksi korkealaatuista omistusasuntoyhtiötä.

As Oy Tampereen Kuusiranta (Härmälänsaarenkatu 12) kohoo Pyhäjärven rannan välittömään tuntumaan ja As Oy Tampereen Koivuranta (Härmälänsaarenkatu 6) saman tien varteen noin 200 metrin päähän rannasta.

Kuusiranta on perinteinen omistuskohde, kun taas Koivuranta on ns. OMAX-osaomistuskohde.

As Oy Tampereen Koivuranta

Kuva otettu As Oy Tampereen Kuusirannan läheisestä rannasta

TASOKKAITA VUOKRA- ASUNTOJA

Härmälässä haettavana olevat vuokra-asuntokohteemme:

Härmälänsaarenkatu 1	2h+kk-4h+k+s
Härmälänsaarenkatu 3	1h+kk-4h+k
Härmälänsaarenkatu 11	2h+kk+s-3h+k+s
Härmälänsaarenkatu 13	1h+tk+s-3h+k+s
Lentokonetehtaantie 5	1h+kk-4h+k

– seniorikohteet –

Härmälänsaarenkatu 2	1h+tk-3h+k
Nuolialantie 44	1h+tk-2h+tk

VAKUUSMAKSU 250 €.
EI VÄLITYSPALKKIOTA!

OMAX

Omax-osaomistuksella pääset asumaan 30 % omistusosuudella.

Vapaaarahoitteinen **Omax joustaa**: voit ostaa asunnon heti omaksesi tai kasvattaa omistustasi vähitellen 6 vuoden aikana.

Härmälänsaarenkatu 3, saneerattu vuokrakohde

LISÄKSI VIELÄ ASUMISOIKEUSASUNTOJA

Härmälässä haettavana olevat asumisoikeusasuntokohteemme:

Härmälänsaarenkatu 9

Lentokonetehtaantie 10-12

Huoneistotyytit 1h+tk+s – 5h+k+s

Kohteet valmistuneet 06/2001

Alkuperäinen asumisoikeusmaksu 212,76 €/m².

Ei vakuusmaksua.

Kysy myös vapautuvista aso-kohteistamme!

TIEDUSTELUT JA HAKEMUKSET:

 vvo·kotikeskus

Kyllikinkatu 15 B, 33500 Tampere

Puh. 020 508 4450 (vuokra-asunnot)

020 508 4455 / 020 508 4424 (omistus- & asumisoikeusasunnot)

www.vvo.fi

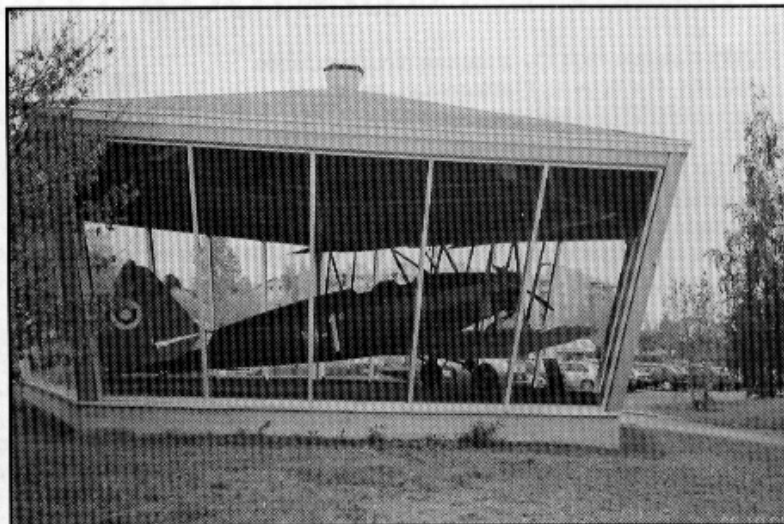
Lentokonetehtaasta se alkoi...

Valtion lentokonetehtas ja samalla myös lentokenttä meinasivat mennä tamperelaisilta sivu suun kun puolustusministeriön toimikunta, pääesikunta, lentokonetehtaan johtokunta ja lopuksi valtioneuvosto päätöksellään katsoivat Parolan Lehtijärven parhaaksi lentokonetehtaan paikaksi.

Lentokonetehtaan johtokunta oli kyllä tiedustellut sopivaa aluetta myös Tampereen kaupungilta, mutta Hatanpään maita, joihin johtokunta oli ihastunut, kaupunki ei ollut halukas luovuttamaan. Tampereen kauppakamari ja kaupunginvaltuutetut painostivat ja saivat kaupungin päättäjät tajuamaan miten tärkeä lentokonetehtas ja lentokenttä olisivat pahan pulakauden aikana jo pelkän työllisyysnäkökohdan kannalta.

Kaupunki alkoi painostaa tehtaan sijoituspaikasta päättäviä ja tarjosi Härmälästä sopivaa aluetta tehtaan ja lentokentän sijoittamiseksi. Painostus auttoi ja valtioneuvosto kokouksessaan 10.12.1931 perui aieman periaatepäätöksensä ja määräsi lentokonetehtaan paikaksi Härmälän. Ensimmäisen alueen luovutuskirja allekirjoitettiin 8.1.1932. Aiemmin, eli vuodesta 1922 Valtion lentokonetehtas oli toiminut Suomenlinnassa.

Päätöstä arvosteltiin ankarasti ja arvovaltaisesti, sillä vielä vuonna 1934 marsalkka Mannerheim ja kenraalimajuri Rudolf Walden vaativat koko arvovallallaan sijoituspaikaksi Kokkolaa. Perusteena olivat puolustuspoliittiset näkökohdat, nähtiin että teollisuuskaupungin kupeessa oleva alue ei olisi sopiva haavoittuvalle puolustuslaitoksen tehtaalle. Lentomatka Neuvostoliitosta Tam-

pereelle ei olisi esteenä mahdollisille lentopommituksille sodan aikana. Kokkola sen sijaan olisi ollut riittävän kaukana Neuvostoliiton silloisista tukikohdista. Päätöstä ei kuitenkaan enää muutettu.

Lentokonetehtaan rakentamistyöt alkoivat vuonna 1934 ja ensimmäiset koneet valmistuivat vuonna 1936. Lentokenttä valmistui hätäaputoimena samaan aikaan lentokonetehtaan kanssa. Kenttä palveli ensisijaisesti sotilaskenttänä, mutta kesällä 1937 sieltä nousi ilmaan jo siviilikoneita. Nurmikentän kunnossapidosta vastasivat pääasiassa lampaat, joista kaupunki luopui vasta vuonna 1939. Lentoasemarakennus valmistui 1941. Ilmailuliikenteen vilkkainta kautta Härmälän lentokentällä elettiin 1960-luvulla.

Lentoliikenteen edelleen vilkkaudessa Härmälän lentokenttä kävi ahtaaksi ja uuden kentän paikka löytyi Pirkkalasta. Pirkkalan kenttä valmistui 1979 ja sekä sotilas- että siviililiikenne siirtyivät Pirkkalaan.

Puolustusministeriön alaisuudessa toimi-

Vanhan lentokonetehtaan, nykyisen Kalmarin eteen on laskeutunut alkeiskoulutus- ja taitolentokelpoinen harjoituskone VIIMA VI-1 prototyyppi. Muistokilven mukaan koneen ensilento lennettiin 11.1.1936. Koneita valmistettiin tehtaalla 23 kappaleen sarja vuosina 1937-39.

neesta lentokonetehtaasta sorvattiin 1946 Valtion Metallitehdas, Valmet. Sotakoneiden sijaan siellä alettiin valmistaa sotakorvaustuotantona vetureita, rautatievaunuja ja erilaisia moottoreita. Myöhemmin päätuotteeksi nousivat konntien siirtoon ja lastaukseen tarkoitetut lukit.

Nykyään vanhan lentokonetehtaan päädysssä lukee Kalmari.

Lähteet:

Alajoki Jaana, Härmälä Rantaperkiö torpista lentokoneisiin, Tampere 1996.
Tampereen Teknillinen Seura, Tekniikan Tampere, Jyväskylä 1993.

Härmälä-Seuran julkaisemia paikallis-historiaan liittyviä kirjoja

Juhani Hildén: HUVILARANNIKKO Tamperelais herrasväen kesäasutuksen vaiheita Rantaperkiössä ja Härmälässä. Kertomus menneestä maailmasta, kadonneesta kulttuurimuodosta, ajasta jolloin kesäasunnon autuudesta saattoi nauttia vain yhteiskunnan ylin kerros. (13 euroa)

Jaana Alajoki: HÄRMÄLÄ-RANTAPERKIÖ, torpista lentokoneisiin.
Kirjassa raotetaan ovea Härmälän ja Rantaperkiön historiaan, ja muistellaan muutenkin menneitä; kun kessu kasvoi paikallisessa puutarhassa tai kun kaupungin ensimmäinen trollikka ajoi kohti Härmälää. (16 euroa)

Juhani Hildén: Taksvärkkipäivistä tietokoneaikaan. SARANKULMAN kaupunginosakirja.
Kirjassa kerrotut ihmiskohtalot antavat läheisen kosketuksen menneeseen torppariaikaan. Se antaa selkeän taustan tämän päivän yritystoiminnalle Sarankulmassa. (17 euroa)

Kirjoja voi ostaa: Toiminimi Aimo Erola, Härmälänk. 5, 33900 Tampere
puh. 03-2650 872, fax 03-2650 759, auto 0400 999 471,
aimo.erola@saunalahti.fi

...Kalmarina se jatkuu

Konttilukki on tänään Tampereen tehtaan lippulaiva

Konttiliikenne kasvaa voimakkaasti ja siitä johtuen myös niiden käsittelyyn tarvittavien laitteiden tarpeen ennustetaan kasvavan edelleen voimakkaasti.

Monta kertaa on nimikyltti vaihtunut vanhan Valtion Lentokonetehaan päädyssä siitä kun lentokonetehdas vuonna 1946 lopetti toimintansa. Nykyään rakennuksissa toimii kansainvälinen suuryritys Kalmar Industries Oy Ab sekä lukuisia Kalmarin alihankkijoita. Lähimmät omistajamuutokset kytkeytyvät Partek-konserniin, joka vuonna 1997 osti silloisen toimijan, valtionyhtiö Sisu ja siihen liittyen lentokonetehaan paikalla toimineen Sisu Terminal Systemsin. Heti kohta Partek osti myös Sisu Terminal Systemsin kanssa kilpailevan ruotsalaisen Kalmar Industriesin. Sisu Terminal Systems yhdistettiin Kalmar Industriesin kanssa ja niin nimi on vuodesta 1998 ollut Kalmar Industries Oy Ab. Viimeinen omistajavaihdos on vuodelta 2002, jolloin KONE Oy osti koko Partekin joten Kalmar on nyt osa KONE-konsernia.

Maa-ilmantilaajuinen Kalmar

Kalmarilla on valmistusta Ruotsissa, Suomessa, Alankomaissa, Yhdysvalloissa, Malesiassa, Kiinassa ja Virossa sekä myyntiyhtiöt 15 maassa. Kalmar Industries on maailmanlaajuinen kontinkäsittely- ja raskaiden tavarankäsittely-koneiden sekä niihin liittyvien palveluiden toimittaja. Kalmarin koneita käytetään satamissa, intermodaalikuljetuksissa, terminaaleissa. Joka neljäs kontti tai täysperävaunu maailmassa siirretään Kalmarin toimittamalla laitteella.

Tuotevalikoimaan kuuluvat konttilukit, nosturit, konttikurottajat, trukit ja terminaalitraktorit sekä kaikkia edellä mainittuja kattava varaosa- ja huoltopalvelu. Konttikurottajatehtaalla Ruotsissa on myös sotilaskäyttöön tarkoitettuja erikoisajoneuvoja valmistava yksikkö. Konserniin kuuluu myös hytivalmistaja Kurikassa sekä konttitartuttajia valmistava Bromma, jonka suurin yksikkö on Kalmarin tehdasalueella Tampereella. Sillä on toimintaa myös Ruotsissa, USA:ssa ja Malesiassa.

Tampereen Kalmar

Tampereella toimii varaosa- ja huoltotoimintojen yksi keskusyksikkö. Tampereella valmistetaan konttilukkeja, RTG-nostureita, terminaalitraktoreita, konttitartuttajia sekä myydään Suomen markkinoille Ruotsissa

Toimitusjohtaja Raimo Ylivakeri on tullut Tampereen tehtaalle töihin jo vuonna 1970, hän naurahtaa että tehtaan nimikyltti on vaihtunut siksi tiheään että käyntikortista ei painos ole ehtinyt loppua kun uutta on jo painettu.

Konttilukin lisäksi Tampereen tehtaalla valmistetaan RTG-nostureita, terminaalitraktoreita, konttitartuttajia. Kuvassa alla on terminaalitraktori.

valmistettuja teollisuuden haarakatrukkeja. Puukäsittelykoneiden kokoonpano on ulkoistettu, mutta myynti on edelleen Kalmarin Tampereen tehtaalla.

Tampereen tehtaan tärkeimpiä asiakkaita ovat satamaterminaalit. Konttilukki on Tampereen tehtaan lippulaiva ja toimitusjohtaja Ylivakerin mukaan Tampereen Kalmar on sillä alueella maailmanmarkkinajohtaja, kaksi kolmasosaa koko maailman konttilukkimarkkinoista on Tampereen tehtaalla. Tänä vuonna Tampereella valmistuu noin 150 konttilukkaa. Kaikkiin kontinkäsittelykoneisiin tarvittavat konttitartuttajat tehdään myös Tampereella ja Tampereen tehdas onkin tällä hetkellä kappalemääräisesti maailman suurin konttitartuttajatehdas.

Toimitusjohtaja Raimo Ylivakeri kehaisee, että Tampereen yksikkö on erikoistunut myös automaatio-osaamiseen, täällä kehitetään automaatio-ominaisuuksia ja -tuotteita. Esimerkkinä automaattinen konttien paikannusjärjestelmä ja Australiassa valmistunut täysin automaattinen konttilukkiterminaali, joka on jo kaupallisessa käytössä ja laajenee koko ajan. Kansainvälisesti Kalmar on toimittanut yli 60 000 konetta yli 140 maahan. Niitä on jokaisessa teollisuus- ja kuljetusjärjestelmässä kaikissa ilmastoissa ja ympäristöissä. Tampereella valmistettuja koneita löytyy toimitusjohtaja Ylivakerin mukaan maailmalta noin 10 000 kappaletta. Konttiliikenne kasvaa voimakkaasti ja siitä johtuen myös niiden käsittelyyn tarvittavien laitteiden tarpeen ennustetaan kasvavan edelleen voimakkaasti.

Kalmarin Tampereen tehtaalla keskitytään Ylivakerin mukaan kokoonpanoon, markkinointiin ja tuotekehitykseen ja huolto- ja varaosapalveluihin. Esimerkiksi hitsaus ja koneistus on siirretty alihankkijoille. Tehtaalla työskentelee noin 1 000 työntekijää joista noin 600 on Kalmarin palkkalistoilla, loput 400 tekevät kyllä töitä pääasiassa Kalmarille, mutta eivät ole Kalmarin palveluksessa. Nykytrendin mukaisesti toimintoja kuten siivous, vartiointi, terveyspalvelut, kunnossapito, ym. on ulkoistettu.

RISTO HOLOPAINEN

HÄRMÄLÄ-PÄIVÄ VETI VÄKEÄ

koleasta säästä huolimatta

Perinteistä Härmälä-päivää vietettiin elokuun lopussa vuodenaikaan nähdessä harvinaisen kylmän pohjoistuulen vinkuessa nurkissa. Koleus ei sentään kaikkia pelottanut, kymmenet lapset saivat ponijälunsa ja pömpölinnassa nähtiin todellista liikunnan iloa. Kirpputorilla kauppa kävi, joskin ostajia olisi sopinut enemmänkin. Martat paistoivat lettuja ja kahvin kera ne taisivatkin olla ostetuin artikkeli. Härmälän Pelimannit pistivät parastaan ja saivat inostuneelle soitollaan monta paria "parketille".

Asialinjasta vastasi tilaisuuden puhuja vihreiden kansanedustaja ja kaupunginvaltuutettu Rosa Meriläinen. Hän korosti puheessaan kansalaisjärjestöjen ja kaupunginosayhdistysten toiminnan tärkeyttä. Hänen mukaansa kaupunki on olemassa kaupunkilaisia varten ja kansalaisjärjestöjen työ ja ajatukset kaupungin kehittämiseksi on otettava päätöksenteossa vakavasti. Kaupunginosien kehitykselle on Meriläisen mukaan tärkeää, että alueella asuu eri ikäisiä ja erilaisia ihmisiä. Kaupungin on luotava siihen mahdollisuudet palveluilla ja liikenneyhteyksillä. Kaupunki on osiensä summa.

Itse Rosa Meriläinen kertoi asuvansa kommuunissa, jossa vuovaikutus naapureiden kanssa on jopa väistämätöntä.

Härmälä-päivä tilaisuutena osoitti taas tarpeellisuutensa, siitä osoituksena oli ihmisten viihtyminen perinteisessä "kylätapahtumassa".

RISTO HOLOPAINEN

Tilaisuuden puhuja vihreiden kansanedustaja ja kaupunginvaltuutettu Rosa Meriläinen korosti puheessaan kansalaisjärjestöjen ja kaupunginosayhdistysten toiminnan tärkeyttä.

Ponijälu kiinnostaa aina lapsia, niinpä se nykyin oli pömpölinnan ohella hyvin suosittu. Alla.

**HÄRMÄLÄN
APTEEKKI**

**Nuolialantie 31
puhelin 265 0576**

ark 9.00 - 18.00

la 9.00 - 15.00

HATANPÄÄN

Kukkahovi

Hatanpään valtatie 54, 33900 TAMPERE

ASTA

Rakentamisen ja asumisen messut

7.-9.11.2003

Tampereen messukeskus Pirkkahalli,
Ilmailunkatu 20, 33900 Tampere

pe ja la klo 10-18 • su klo 10-17

Valoa

kodin uudistuksille

Asta-messut ovat asumisen tavaratalo, jossa on tuhdisti asiaa rakentamisesta, remontoinnista, kodin kohennuksesta sekä sisustamisesta.

Messuilla esillä:

*Asuntokauppa	*Talopaketit
*Ilmastointi	*Teletekniikka
*Jäte- ja ympäristöhuolto	*Tiedotus- ja julkaisutoiminta
*Kalusteet	*Tutkimus
*Kiinteistönvälitys	*Työkalut, -varusteet ja -laitteet
*Kodin huonekalut	*Työnäytökset
*Kodinkoneet	*Ulkoalusteet
*Lämmitys	*Vesijohdot ja viemärointi
*Matot	*Vihersisustustuotteet ja -tarvikkeet
*Neuvonta	*Viihde-elektronikka
*Pintamateriaalit	*Viranomaiset
*Rahoitus ja vakuutukset	
*Rakennusmateriaalit	
*Rakennuttaminen	
*Sisustustekstiilit ja -tarvikkeet	
*Sisustusmateriaalit	
*Sisustussuunnittelu	
*Sisä- ja ulkovalaisimet	
*Suunnittelu ja kuntoarviot	
*Sähkötekniikka	
*Sängyt ja vuodetekstiilit	

PÄÄSYLIPUT:

- Aikuisen 10 eur
- Lapset 7-15 v. 5 eur
- Alle 7-vuotiaat aikuisen seurassa maksutta
- Perhelippu 23 eur (2 aikuista ja 1-4 lasta)
- Ryhmälippu 7 eur/hlö (ryhmässä väh. 15 hlöä)

www.tampereenmessut.fi
info@tampereenmessut.fi

2004

messuohjelma

Moottoripyörä ja polkupyörä 3.-4.4.2004

Vapaa- ajan messutapahtuma

Puutarha 23.-25.4.2004

Puutarha-alan erikoismessut

Keräily 24.-25.4.2004

Antiikin ja keräilyesineiden osto- ja myyntitapahtuma

Turvallisuus 1.-3.9.2004

Turvallisuusalan kansainväliset erikoismessut

Työkalut ja työvaatteet 1.-3.9.2004

Alihankinta 15.-17.9.2004

Teollisuuden alihankinnan ammattimessut

Karjatila 30.9.-2.10.2004

Kotieläintalouden ammattimessut

Ruokamessut 30.9.-2.10.2004

Luomu Tampere -messut 1.-2.10.2004

Asta 12.-14.11.2004

Rakentamisen ja asumisen messut

Lapsiperhe 13.-14.11.2004

Lastenhoidon ja -tarvikkeiden erikoismessut

KokoNainen 13.-14.11.2004

Messut naisille

Keräily 13.-14.11.2004

Antiikin ja keräilyesineiden osto- ja myyntitapahtuma

Suomen Kädentaidot 19.-21.11.2004

Käsi- ja taideteollisuusmessut

Kivimessut 19.-21.11.2004

Kansainväliset koru- ja kivimessut

Muutokset mahdollisia.

Tampereen Messut

Tampere Trade Fairs

www.tampereenmessut.fi

info@tampereenmessut.fi

Puh. (03) 251 6111, fax (03) 212 3888

PL 163 (Ilmailunkatu 20), 33900 Tampere

HÄRMÄLÄN OMAKOTIYHDISTYS 70 VUOTTA, ONNITTELUT!

Tampereen vanhin omakotiyhdistys juhli 70 -vuotista toimintaansa Härmälän koululla 21.9.2003 arvokkain ohjelmin. Tilaisuuteen osallistui lukuisa joukko kutsuvieraita, mm. useiden omakotiyhdistysten ja muiden yhteisöjen edustajina, sekä tietysti meitä tavallisia härmäläisiä, niin omakotiasujia kuin muunkin asumismuodon valinnoita.

Kirjattua tietoa Härmälän asuttamisen alkamisesta ei ole, mutta jo 1540 maakirjassa on maininta parista Härmälän talosta.

Kaupunkimainen asutus täällä pääsi varsinaisesti alkuun kun Hatanpään kartano, joka maat omisti, siirtyi kaupungin omistukseen 13.5.1913. Jo 1920-luvulla täällä oli jonkin verran omakotiasutusta, mutta vasta Lentokonetehaan tullessa Tampereelle 1930-luvun alussa rakentamisen tahti kiihtyi. Toinen vilkas rakentamisen kausi ajoittuu 1980-luvulle, kun lentokentän toiminnan loppuessa alue kaavoitettiin pääosin omakotitonteiksi. Viime- ja tämä vuosikymmen ovat olleet Hatanpään entisillä mailla kerrostalorakentamisen aikaa; toki kerros- ja rivitaloja tehtiin jo 30-luvulla ja heti sotien jälkeisillä vuosikymmenilläkin. Asuntoja Härmälän - Hatanpään alueella - lehtemme levikkialueella - on nyt n. 5000!

Elokuun 28 päivänä 1933 parikymmentä talonomistajaa kokoontui ja päätti perustaa Hatanpään Omakotiyhdistyksen, koska oli käynyt ilmeiseksi, että tällaista yhteistä "edunvalvojaa" mm. kaupungin suuntaan tarvitaan. Kartanon mukaan nimensä saanut yhdistys muutti myöhemmin nimensä Härmälän omakotiyhdistykseksi. Alun 19 henkilöä käsittänyt yhdistys on nyt 450-jäseninen.

Korkeatasoinen juhlaohjelma

Juhlan ohjelman aloitti VALMETIN soittokunta, joka esiintyi vielä pariin kertaan uudelleenkin. Soittokunta on ainoa - puheenjohtajan maininnan mukaan - mitä täällä tuosta maineikkaasta nimestä on enää jäljellä. Toinen musiikillinen esiintyjä oli Fonetti-oktetti Sampolasta, joka mm. hauskutti yleisöä Lauri Viidan satiirisiin pikku runoihin sävelletyllä sikermällä.

Tampereen kaupungin, Härmälän seurakunnan ja koulun ym. tervehdysten jälkeen kuultiin Annele Kekin tekstejä runoilijan itsensä esittäminä, nähtiin Rantaperkiön Iskun tyttöjen liikuntaesitys ja väliajan jälkeen hiljennettiin kuuntelemaan europarlamentaarikko Reino Paasilinnan juhlapuhetta.

Puheessaan Paasilinna vertaili asumista ja asumismuotoja eri EU-maissa todeten, että vaikka olot ilmastollisista ja muista syistä ovat erilaisia Euroopan eri osissa, asuminen kuitenkin muodostaa yleensä perheen suurimman yksittäisen menoerän. Erityisesti Skandinavian maissa ja Suomessa asumiskustannukset ovat viime vuosina voimakkaasti kasvaneet. Pääkaupunkiseudulla asuminen on niin kallista, ettei esimerkiksi opettajapariskunta pysty muuttamaan Helsinkiin, vaikka tarvetta olisi.

- Suomessa perusopetus on tutkimusten mukaan korkeatasoisinta EU:ssa ja kuitenkin opettajien palkat ovat suhteellisesti alhaisimmat Euroopassa. Julkista asuntotuotantoa pitäisi lisätä niin, että asumiskustannukset eivät olisi este asuin- ja työpaikan valinnalle. Ihmetyttää miksi Euroopan Unionin harvaan asutuun maa kärsii rakennusmaan puutteesta, mikä puolestaan nostaa tonttien arvoa ja asuntojen hinnat tavoittamattomiin.

Yhdistyksen standaarilla palkittiin seuraavat yhdistyksen toiminnassa ansioituneet

Tässä ei ole kyse kuoroharjoituksista vaan omakotiyhdistyksen 70-vuotisjuhlan eturivin miehet vetävät Härmäläisten laulua.

Vasemmalta:

Keskusjärjestön puheenjohtaja Matti Manninen, apulaiskaupunginjohtaja Lasse Eskonen, euroedustaja Reino Paasilinna, Seppo Kaivola ja Härmälän omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Altti Heinonen.

henkilöt: Eeva-Liisa Anttila, Heli Hilden, Yrjö Hilden, Heikki Hynninen, Toivo Järvenpää, Seppo Kaivola, Seija Salonen ja Markku Salonen.

LASSE KRISTERI

Uutta!

**Aja internetiin
ja varaa nyt autollesi
katsastusaika!**

www.hameenautokatsastus.fi

Muistathan, että meille piääsee henkilö- ja pakettiautoille katsastamaan myös aikaa varaamatta.

Ajanvaraus puhelimitse:
Puh. (03) 234 0400
Nuutisarakatu 8
33900 Tampere

KUUSELA PALVELUKSESSANNE

Tervetuloa Kuuselan palvelukotiin saunomaan viihtyisässä hyvin varustellussa saunatilassa sekä uimaan lämminvesialtaassamme. Voit osallistua myös vesivoimisteluryhmiimme. Tilat on suunniteltu liikuntarajoitteisille.

Kuuselan askartelussa voit toteuttaa kädentaitojasi monipuolisesti. Tarjolla on mm. maton kudontaa ja posliinimaalausta.

Kuuselassa myös aktiivista päivätoimintaa: tuolijumppaa, keskustelupiirejä, bingoa. Härmälän seurakunta pitää Kuuselassa hartaushetkiä sekä miesten- ja naisteniltoja.

Tule virkistymään ja viihtymään Kuuselaan!

Kuuselan Palvelukoti

Nuolialantie 46, 33900 TAMPERE
Puh. 285 2111
E-mail: kuusela@sgic.fi

Joka 10. ateria ilmainen

Arjesta juhlaan - Ravintola Kuusenoksa

Meiltä löydät:
monipuoliset ja maukkaat kotiruokat, sekä makeat ja suolaiset kahviotuotteet. Voit lounastaa päivittäin viihtyisässä ravintolassamme tai noutaa annoksen mukaan. Ateriapalvelu kuljettaa lämpimän ruoan myös kotiin tai työpöydän ääreen.

Palvelemme
ma-pe klo 8-18, lounas 11-14
la-su klo 8-15, lounas 11-14

Merkkipäivät, muistotilaisuudet, ristiäiset, häät, kokoukset, koulutustilaisuudet...

Autamme Teitä:
järjestämään ikimuistoiset juhlat. Tarjoamme viihtyisät, monipuoliset tilat juhlienne viettoon sekä juuri Teille sopivat juhlaruokatarjoilut. A-oikeudet.

Ravintola Kuusenoksa

Nuolialantie 46, 33900 TAMPERE
Puh. 285 2205, fax 285 2245
E-mail: ravintolakuusenoksa@sgic.fi

Pienhuoltopalvelua ja kotisiivousta Härmälän ja Vihilahden alueella

Tarjoamme ammattitaitoista palvelua kotitalouksille ja kiinteistöille

KOTISIIVOUSPALVELU
050-564 2214

mm. kotisiivoukset, suursiivoukset, ikkunanpesut

KIINTEISTÖHUOLTOPALVELU
050-325 7427

Kiinteistöhuolto mm. lumityöt, hiekoitus
Pienkorjauksia mm. tapetointi, maalaus

Nuolialantie 46,
E-mail: picea@sgic.fi

Meiltä myös muita palveluja:

Aktiivi Fysioterapia Oy

Kuuselan palvelukoti puh. 03-266 0979
mm. fysioterapia, hieronta, akupunktio

Parturi/Kampaamo puh. 03-285 0979
Tmi Erja Pekola-Ahonen

**Kasvo- ja jalkahoitola
Pikku-Eva** puh. 03-285 2213

Tampereen Vanhuspalveluyhdistys ry

www.tampereenvanhuspalveluyhdistys.fi

Palvelemme ark 9-21 ja la 9-18

S-MARKET

Pirkkala, Kenkätie 2, p. 357 6300, www.s-kanava.net/pirkanmaa

Pyhäinpäivän herkkuruuat S-marketista

HK:n
MAUSTEPAISTIT
kg..... **4,95**

Kariniemen
BROILERIN MAUSTE-
PAISTIT kg..... **5,90**

Ingmannin
VANILJAKERMA-
JÄÄTELÖ 1 l **0,99**

**Bonusta
jopa 5%**

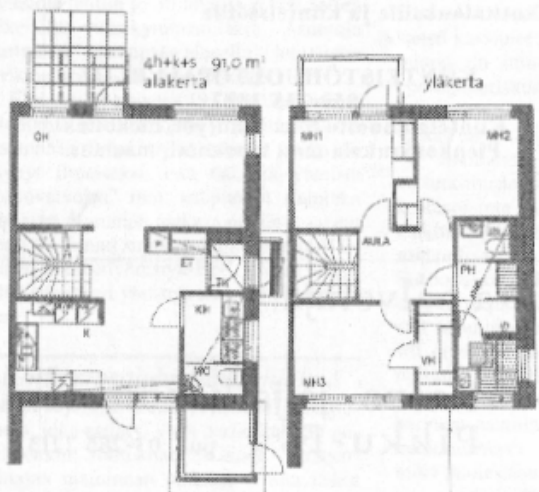
PIRKANMAA

Tuoreus. Laatu. Oikea hinta.

RANTAPERKIÖ

ASUNTO OY TAMPEREEN AUGUSTINPUISTO, Vesankatu 7 ja Kannistonkatu 5, 33900 Tampere

Rauhalliselle pientaloalueelle puiston viereen rakennetaan 19 korkeatasoista rivitaloasuntoa • Asunnot rakennetaan kahteen tasoon • Neljä erillistä taloa muodostavat suojaisen pihapiirin • Jokaiselle huoneistolle on varattu autokatospaikka • Vuokratontti • Asunnot valmistuvat arviolta kesällä 2004

Esimerkkejä huoneistotyypeistä ja hinnoista:

3h+k+s 80,0m² mh. 95.122 e vmh. 158.537 e
4h+k+s 91,0m² mh. 109.028 e vmh. 181.713 e

SATO-ASUNTOPALVELU, SATAKUNNANKATU 28, 33210 TAMPERE
PUHELIN (03) 3141 0435, GSM 040 500 9717, marja.korvenoja@sato.fi, www.sato.fi